

Ajankohtaista Tietoarkiston palveluissa

12.10.2021 Tietoarkisto-seminaari

Emilia Lehto, tietoasiantuntija

TIETOARKISTO
FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV
FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Esityksen sisältö

Perustehtävät

Palvelut

Aineistot

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto (FSD)

- > Tutkimuksen ja opetuksen valtakunnallinen palveluinfrastruktuuri
- > Suomalaisen yhteiskunnan, ihmisten ja kulttuuristen ilmiöiden tutkimiseen kerättyjä sähköisiä aineistoja
- > Pääasialliset asiakasryhmät: opiskelijat, tutkijat ja korkeakouluopettajat
- > Palvelut maksuttomia
- > CTS-sertifioitu (CoreTrustSeal) sähköinen data-arkisto: pitkäaikaissaatavuus = säilytys + hoiva + jakelu
- > [CESSDA](#)n kansallinen palveluntuottaja

Findable
Accessible
Interoperable
Reusable

Tietoarkiston perustehtäviä

SÄILYTTÄMINEN

HANKKIMINEN

JAKAMINEN

VAIKUTTAMINEN

TIETOPALVELU

LISÄPALVELUT

TIEDOTTAMINEN

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Palvelut

Tietoarkiston palveluita

Aineistoportaali Aila – etsi, selaa, lataa ja tallenna tutkimusaineistoja

Aineistonhallinnan käsikirja

Tietopalvelu – Palvelemme mielellämme myös henkilökohtaisesti: ota yhteyttä!

Tutkimusmenetelmien verkkokäsikirja

Penna – Kirjoitusaineistojen keruutyökalu

Pohtiva – Poliittisten ohjelmien tietovaranto

Tietoarkistoblogi

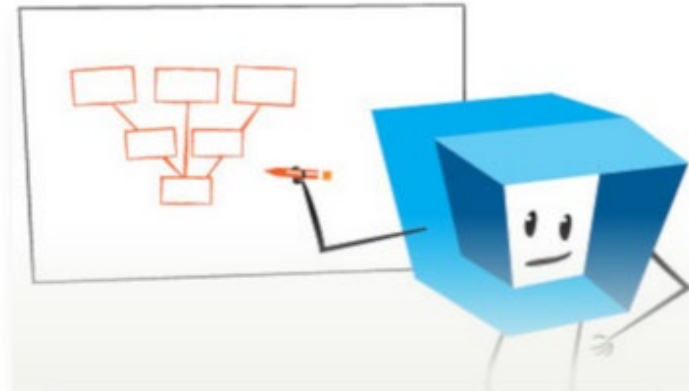
Aineistoportaali Aila

- > Etsi ja lataa dataa Ailasta: nyt 1664 aineistoa
 - joista 277 kvalitatiivisia
 - laajat suomen- ja englanninkieliset kuvailutiedot
 - 420 dataa saatavana myös englanniksi
- > Data saatavilla arkistointisopimuksissa määriteltyjen ehtojen mukaisesti
 - (A) vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä (CC BY 4.0) (95)
 - (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun (1244)
 - (C) vain tutkimukseen graduista alkaen (251)
 - (D) vain luovuttajan luvalla (74)

Aineistohallinnan käsikirja

- > Ohjeita tutkimusaineiston hallintaan aineiston elinkaaren kaikissa vaiheissa
- > Ohjeita mm. anonymisointiin, henkilötietojen käsittelyyn, tutkittavien informointiin, fyysiseen säilytykseen...

Aineistohallinnan suunnittelu

- ⦿ Aineistohallintasuunnitelma
- ⦿ Aineisto
- ⦿ Oikeudet
- ⦿ Tietosuoja ja tietoturva

Penna

- Kirjoitusaineistojen keruutyökalu Penna otettiin käyttöön syksyllä 2017
- Kun harkitset Pennan käyttöä:
 - Ota yhteyttä Tietoarkistoon
 - Suunnittele kirjoituskutsu ja mieti sopivat taustatietokysymykset
 - Määritä aineistonkeruun ajankohta
 - Suunnittele keruusta tiedottaminen hyvin
- Tietoarkisto toimittaa aineiston tutkijalle ja julkaisee sen arkistoituna Ailassa

Penna

- Aineisto siirretään nyt tietoturvalisesta Ailassa
- Ensin yhteys Tietoarkistoon ja käsittelysopimus kuntoon
- Asiakaspalvelu opastaa siirrossa
- Ailassa kysytään esimerkiksi perustietoja aineiston sisällöstä, keruusta ja aineistosta jo tuotetuista julkaisuista. Nämä tiedot tarvitsemme metadatan tuottamiseen.

Aineistoja Ailaan

 Luonnos
Kyselytutkimus 2018

1. Perustiedot 2. Keruutiedot 3. Tiedostot 4. Esikatselu

Aineiston nimi

Nimi suomeksi *

Nimi englanniksi

Ohjeet

Täytä tälle välilehdelle aineiston perustiedot. Pakollisia tietoja ovat aineiston nimi suomeksi, vähintään yksi tekijä ja kuvaus tietosuojasta ja anonymisoinnista.

Täytettyäsi tiedot voit siirtää seuraavalle välilehdelle joko lomakkeen yläreunasta tai alareunan Seuraava-painikkeella.

Jos haluat palata täydentämään lomaketta myöhemmin, valitse Tallenna ja avautuvasta ikkunasta Luonnos.

Kun olet valmis lähettämään tiedot Tietoarkistoon, valitse Tallenna ja avautuvasta ikkunasta Valmis.

Huomaathan, että Tietoarkiston sähköisiä palveluja huolletaan torstaisin klo 7 - 10. Emme suosittele aineiston luovuttamista tänä aikana.

Aineiston tekijät

Tekijä

Tutkimusaineiston tekijä on

Henkilö Organisaatio

Nimi *

Tutkimusmenetelmien verkkokäsikirja

- Tukea menetelmäopetukseen
- Opastusta sekä kvantitatiivisiin että kvalitatiivisiin tutkimusmenetelmiin
- Mm. ohjevideoita SPSS:n käyttöön ja analyysimenetelmiin

SPSS-oppimisympäristö >	Harjoitusaineistoja menetelmäkursseille >
Yleistä	Tutkimuksen suunnittelu
Johdanto	Tutkimusprosessi
Tekijät	Tutkimusasetelma
Tilastollinen päättely ja yleistäminen	Aineistot
Numerolukutaito	Aineistotyypit
Tilastot tutkimuksessa	Mittaaminen
Tilastollinen päättely	Otos ja otantamenetelmät
Kausaalipäättely havaintoaineistoon perustuvassa tutkimuksessa	

CESSDAn palveluita

- > CESSDA tarjoaa kansainväliselle tiedeyhteisölle korkeatasoisia ja maksuttomia tutkimusdatan arkistointi-, hallinta- ja saatavuuspalveluja
- > CESSDA Data Catalogue, datacatalogue.CESSDA.eu/
- > CESSDA Training, CESSDA.eu/Training

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Aineistot Tietoarkistossa

Mistä aineistoja? Keiden tekemiä?

- Aineistojen luovuttajia noin 150 organisaatiosta
 - 42 prosenttia aineistoista yliopistoista (40 %) tai ammattikorkeakouluista (2 %)
 - Tampere 22 % , Helsinki 6 % , Jyväskylä 5 % , Turku 3 % , Åbo 2 %
 - 12 suomalaisesta yliopistosta ja kahdeksasta ammattikorkeakoulusta
- Aineistojen tekijöitä noin 170 organisaatiosta
 - Suomalaisten yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen tutkijat tehneet puolet aineistoistamme (52 %)
 - Tampere 24 % , Helsinki 8 % , Jyväskylä 4 % , Turku 4 % Åbo 3 %...
 - TEM, OKM, UM, PLM, OM, SM, STM
 - Tilastokeskus
 - Kantar, Taloustutkimus, Yhdyskuntatutkimus...
 - THL, SYKE...
 - Kuntaliitto, Kirkon tutkimuskeskus, SKS, Väestöntutkimuslaitos, NUORA, YTHS, Kansalliskirjasto, EVA, Ajatuspaja, UNIFI, Eläketurvakeskus...
 - HS, YLE, MTV3

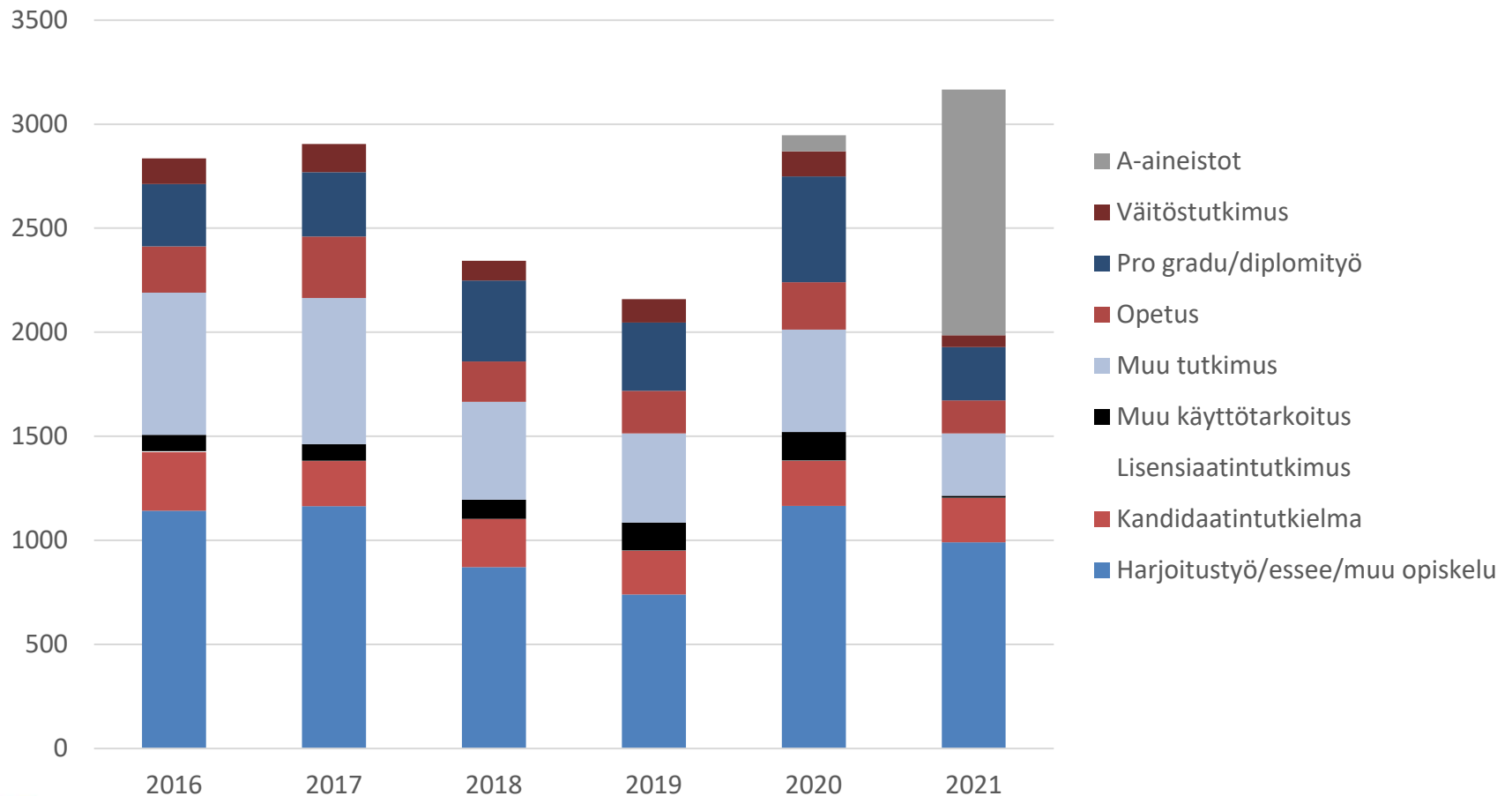

Keitä ovat asiakkaamme?

- > 3455 rekisteröitynyttä asiakasta
 - Hakalaisia 92 prosenttia
 - Kuusi prosenttia rekisteröityneistä asiakkaista ulkomaalaisia
 - Yli 40 eri maasta: Yhdysvallat, Saksa, Iso-Britannia, Ruotsi, Italia, Kanada, Ranska, Hollanti, Venäjä, Tanska...
 - Rekisteröityneiden asiakkaiden aineistotoimituksista ulkomaille meni seitsemän prosenttia vuonna 2020

Aineistojen käyttö

Aineistojen toimitukset käyttötarkoituksiin 2016-2021 (lkm)

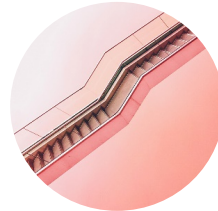

Miksi arkistoida oma aineisto?

Osa hyvää tieteellistä
käytäntöä

Rahoittajat edellyttävät
aineistojen avaamista

Meritoi tutkijaa

**Kysy ja ota rohkeasti
yhteyttä!**

www.fsd.tuni.fi
asiakaspalvelu.fsd@tuni.fi

tietoarkisto